

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Т.в.о. декана юридичного факультету  
Надія МОСКАЛЮК

« 31 / 33680120 / 2023р.

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

В.о. директора з науково-педагогічної роботи  
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 31 / 33680120 / 2023р.

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Директор Національно-наукового інституту  
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« 31 / 33680120 / 2023р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

**з дисципліни «Правові інституції України»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Освітньо-професійна програма: «Право»

**Кафедра теорії та історії держави і права**

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Всього (год.)	Екз./ Зал. (сем.)
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	1, екзамен
Заочна	1	1,2	8	4	-	-	108	120	2, екзамен

31.08.2023  
*[Signature]*

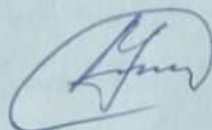
ТЕРНОПІЛЬ – ЗУНУ  
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» підготовки бакалавра галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право затвердженої Вченою Радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23 червня 2023 р.

Робочу програму склала професор кафедри теорії та історії держави і права, д.ю.н., доцент Наталія ЧУДИК

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

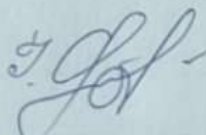
В.о. завідувача кафедри  
д.ю.н., доц.



Наталія ЧУДИК

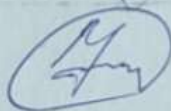
Розглянуто і схвалено групою забезпечення спеціальності 081 Право, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Голова групи  
забезпечення спеціальності,  
д.ю.н., проф.



Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП,  
д.ю.н., доц



Наталія ЧУДИК

# СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ІНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ”

## 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ІНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ”

Дисципліна “Правові інституції України”	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань :  08 «Право»	Обов’язкова дисципліна Мова викладання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність :  081 «Право»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 1 Заочна – 1
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 30 (год.) Заочна – 8 (год.) Практичні заняття: Денна – 30 (год.) Заочна – 4 (год.)
Загальна кількість годин – Денна – 120 Заочна – 120		Самостійна робота: Денна – 48 (год.) Заочна – 108 (год.) Тренінг, КПЗ: Денна – 8 (год.) Індивідуальна робота : Денна – 4(год.)
Тижневих годин: Денна форма навчання – 8 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

# 1.МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ІНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ”

## **2.1. Мета вивчення дисципліни**

Навчальна дисципліна – Правові інституції України дає студентам загальні знання про основні поняття, предмет і систему судових, правоохоронних та правозахисних органів, розкриває зміст чинного законодавства про діяльність цих органів, надає відомості про функціонування судової влади і правоохоронної системи в Україні, висвітлює засади правосуддя, допомагає сформувати самостійне юридичне бачення та розуміння проблем судоустрою та судочинства. Ці знання необхідні студентам як для подальшого поглибленого засвоєння інших правових дисциплін, так і для майбутнього успішного здійснення професійної діяльності.

## **2.2.Завдання вивчення дисципліни**

Завдання цього курсу полягає в ознайомленні студентів із загальними закономірностями виникнення і розвитку правоохоронних та правозахисних органів, судів; значення організації функціонування судових та правоохоронних органів у становленні національної правової системи; сприяти розвитку в студентів самостійності мислення, засвоєнню ними спеціальної юридичної лексики і термінології, формуванню їх правової культури. Досконале вивчення дисципліни дозволить запобігти помилок при застосуванні норм матеріального та процесуального права, успішно вирішувати завдання по зміцненню законності.

## **2.3. Найменуванні та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:**

Кожен студент повинен отримати певний набір компетентностей, формування яких здійснюється через результати навчання. Результати навчання повинні формулюватися таким чином, щоб досягати однієї чи декількох перерахованих нижче компетентностей:

Компетентності:

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи;

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини;

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

## **2.4. Передумови для вивчення дисципліни.**

Навчальна дисципліна «Правові інституції України» вивчається на основі знань, які були отримані студентами з основ правознавства.

Дисципліна «Правові інституції України» є вступною в загальну юридичну проблематику діяльності державних інституцій України. Знання здобуті в результаті вивчення дисципліни лягають в основу опрацювання решта навчальних курсів що передбачені навчальним планом підготовки фахівців в галузі право спеціальності право. Вона передує вивченню інших юридичних дисциплін, таких, як конституційне право, адміністративне право, кримінальне право, кримінальний процес, цивільне право, цивільний процес, господарське право, господарський процес, адміністративний процес тощо.

## **2.5. Результати навчання.**

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

### **3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ІНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ”**

#### **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА СУДОВИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.**

**Тема 1. Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни «Правові інституції України».**

Предмет дисципліни — Правові інституції України. Її місце серед інших юридичних дисциплін (конституційне право, теорія держави і права, кримінологія, адміністративне право, кримінальне право, кримінальний процес, цивільний процес та ін.). Концепція судово-правової реформи в Україні, її завдання та етапи. Державна політика у сфері охорони права. Спрямованість та ефективність судової та правоохоронної діяльності. Координація правоохоронної діяльності. Класифікація нормативно-правових актів, які регламентують організацію та діяльність судових і правоохоронних органів. Роль міжнародно-правових актів з питань відправлення правосуддя і діяльності з підтримання правопорядку.

**Тема 2. Судова влада в Україні.**

Поняття і сутність судової влади. Її головні ознаки. Повноваження судової влади. Роль судової влади у захисті прав та основних свобод людини і громадянина. Поняття та ознаки правосуддя. Відмінність правосуддя від інших форм державної діяльності. Форми правосуддя. Акти правосуддя та їх властивості. Засади здійснення судочинства.

**Тема 3. Загальна характеристика судової системи України.**

Судова система України. Суди загальної юрисдикції та Конституційний суд. Верховний Суд — найвищий суд у системі судустрою України. Система судустрою. Місцевий суд – основна ланка системи судів загальної юрисдикції. Голова місцевого суду. Організація роботи місцевого суду. Порядок обрання, склад і повноваження апеляційних судів. Голова апеляційного суду та його заступники. Організація роботи апеляційних судів. Вищий антикорупційний суд — вищий спеціалізований суд. Вищий суд з питань інтелектуальної власності, або ІР-суд — вищий спеціалізований суд у судовій системі України. Органи суддівського самоврядування.

**Тема 4. Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні.**

Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Порядок формування і структура Конституційного Суду України. Статус судді Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Конституційне провадження (провадження у справах у Конституційному Суді України). Рішення та висновки Конституційного Суду України.

**Тема 5: Статус суддів в Україні.**

Суддя – носій судової влади. Правовий статус судді. Гарантії незалежності та недоторканості суддів. Порядок зайняття посади судді. Додаткові вимоги щодо окремих категорій суддів. Кваліфікаційний рівень суддів. Кваліфікаційні комісії суддів. Правовий і соціальний захист суддів. Дисциплінарна відповідальність суддів. Звільнення судді з посади та припинення його повноважень. Правовий статус присяжного в Україні.

**Тема 6. Органи, що забезпечують функціонування судової влади.**

Державна судова адміністрація України. Органи суддівського самоврядування. Вища кваліфікаційна комісія суддів України. Вища рада правосуддя. Національна школа суддів України.

## **ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2.**

### **ПРАВООХОРОННІ ТА ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ**

#### **Тема 7. Органи прокуратури України.**

Місце прокуратури в системі органів державної влади. Заасади організації і діяльності прокуратури. Організаційні основи системи прокуратури. Статус прокурора. Повноваження прокурора з виконання покладених на нього функцій. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді. Дисциплінарна відповідальність прокурора. Прокурорське самоврядування, та органи, що забезпечують діяльність прокуратури. Соціальне, організаційне та матеріально-побутове забезпечення прокуратури. Міжнародне співробітництво органів прокуратури.

#### **Тема 8. Органи досудового розслідування.**

Поняття виявлення та розслідування злочинів. Засади виявлення злочинів. Засади досудового розслідування злочинів. Органи, уповноважені проводити досудове розслідування злочинів. Органи слідства. Органи дізнання. Прокуратура. Начальник слідчого підрозділу, його права та обов'язки. Слідчі та їх повноваження. Порядок призначення на посади в органах попереднього слідства. Вимоги, що ставляться до кандидатів на ці посади. Заохочення та відповідальність слідчих.

#### **Тема 9. Органи внутрішніх справ України.**

Напрями правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України. Система та структура органів внутрішніх справ України. Міністерство внутрішніх справ України. Національна поліція: поняття, завдання, структура, повноваження, вимоги до осіб, які приймаються на службу в національну поліцію.

#### **Тема 10. Служба безпеки України.**

Завдання та правові основи діяльності Служби безпеки України. Правовий статус органів Служби безпеки України. Система і організація діяльності Служби безпеки України. Права і обов'язки органів Служби безпеки України. Контроль і нагляд за діяльністю Служби безпеки України.

#### **Тема 11. Органи та установи юстиції України.**

Загальне поняття органів юстиції. Організація органів юстиції. Основні функції (компетенція) органів юстиції. Система органів, діяльність яких спрямовується і координуються міністерством юстиції України.

#### **Тема 12. Нотаріат в Україні.**

Правові основи нотаріальної діяльності. Загальна характеристика та основні завдання нотаріату. Правовий статус нотаріуса. Вимоги, що пред'являються до кандидатів на посаду нотаріуса. Стадії нотаріального провадження. Структура та повноваження нотаріальних органів. Статус, правовий і соціальний захист нотаріусів. Кваліфікаційна комісія нотаріату. Виконання функцій нотаріату іншими органами.

#### **Тема 13. Адвокатура України.**

Загальна характеристика адвокатської діяльності. Принципи адвокатської діяльності. Види адвокатської діяльності. Адвокатська таємниця. Гарантії адвокатської діяльності. Організаційні засади діяльності адвокатури. Адвокатські об'єднання. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Припинення адвокатської діяльності. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури. Атестаційна палата. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури.

#### **Тема 14. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.**

Загальна характеристика інституту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Призначення на посаду, звільнення з посади та припинення повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Акти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Гарантії забезпечення діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ  
дисципліни «Правові інституції України»**

**(денна форма навчання)**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин					Контр ольні заходи
		Лек ції	Прак тичні занят тя	Індиві дуаль на робота	Тренінг, КПЗ	Самості йна робота	
<b>Змістовий модуль 1. ХАРАКТЕРИСТИКА СУДОВИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ</b>							
1.	Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни “ Правові інституції України ”.	2	2	2	4	3	Тести, опитування
2.	Судова влада в Україні	2	2			3	Тести, опитування, есе
3.	Загальна характеристика судової системи України.	4	4			4	Тести, опитування, прак.з авданн я
4.	Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні	2	2			3	Тести, опитування, есе
5.	Статус суддів в Україні	2	2			3	Тести, опитування, прак.з авданн я
6.	Органи, що забезпечують функціонування судової влади.	2	2			4	Тести, опитування, прак.з авданн я
<b>Змістовий модуль 2. ПРАВООХОРОННІ ТА ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ</b>							
7.	Органи прокуратури України.	2	2	2	4	3	Тести, опитування, прак.з авданн я
8.	Органи досудового розслідування.	2	2			4	Тести,



							опитування, есе
9.	Органи внутрішніх справ України.	2	2	2	4	4	Тести, опитування, практ.з авдання
10.	Служба безпеки України.	2	2			4	Тести, опитування, практ.з авдання
11.	Органи та установи юстиції України.	2	2			4	Тести, опитування, есе
12.	Нотаріат в Україні.	2	2			3	Тести, опитування, практ.з авдання
13.	Адвокатура України.	2	2			3	Тести, опитування
14.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.	2	2			3	Тести, опитування, практ.з авдання
	<b>Всього:</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>4</b>	<b>8</b>	<b>48</b>	

**СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ**  
**дисципліни «Правові інституції України»**  
**(заочна форма навчання)**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<b>Змістовий модуль 1. ХАРАКТЕРИСТИКА СУДОВИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ</b>				
1.	Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни “Правові інституції України”.	2	1	6
2.	Судова влада в Україні			8
3.	Загальна характеристика судової системи України.	2	1	7
4.	Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні			12
5.	Статус суддів в Україні			6
6.	Органи, що забезпечують функціонування судової влади.			13
<b>Змістовий модуль 2. ПРАВООХОРОННІ ТА ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНИ УКРАЇНИ</b>				
7.	Органи прокуратури України.	2	1	12
8.	Органи досудового розслідування.			7
9.	Органи внутрішніх справ України.			5
10.	Служба безпеки України.			8
11.	Органи та установи юстиції України.			7
12.	Нотаріат в Україні.	2	1	6
13.	Адвокатура України.			7
14.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.			4
	<b>Всього:</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>108</b>

## **5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ДИСЦИПЛІНИ “ПРАВОВІ ІНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ”**

### *Практичне заняття №1.*

**Тема . Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни «Правові інституції України». Судова влада в Україні.**

**Мета: Засвоїти знання, щодо система й нормативні джерела дисципліни «Правові інституції України». Вдосконалити знання щодо поняття, форми діяльності, функцій та принципів судової влади в Україні.**

#### **Питання для обговорення:**

1. Предмет дисципліни «Правові інституції України».
2. Поняття правоохоронного органу та правоохоронної діяльності.
3. Поняття правозахисної діяльності.
4. Система дисципліни «Правові інституції України»
5. Місце дисципліни «Правові інституції України» в системі правознавства. Її взаємодія з іншими юридичними дисциплінами.

### *Практичне заняття №2.*

**Тема . Судова влада в Україні.**

**Мета: Вдосконалити знання щодо поняття, форми діяльності, функцій та принципів судової влади в Україні.**

#### **Питання для обговорення:**

1. Поняття й основні ознаки судової влади.
2. Форми реалізації судової влади.
3. Функції судової влади.
4. Принципи судової влади.

### *Практичне заняття №3-4.*

**Тема .Загальна характеристика судової системи України.**

**Мета: Вдосконалити знання, щодо судової системи України згідно чинного законодавства.**

#### **Питання для обговорення**

1. Принципи побудови судової системи за Конституцією України.
2. Загальна характеристика системи судів загальної юрисдикції.
3. Місцеві суди.
4. Апеляційні суди.
5. Вищий суд з питань інтелектуальної власності.
6. Вищий антикорупційний суд.
7. Верховний Суд.
8. Апарат Суду.

### *Практичне заняття №5.*

**Тема . Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні.**

**Мета: Засвоєння знань, щодо діяльності Конституційного Суду України – як єдиного органу конституційної юрисдикції в Україні.**

#### **Питання для обговорення**

1. Вимоги, що висуваються до кандидатів на посаду суддів.
2. Порядок зайняття посади судді.
3. Правовий статус суддів.
4. Матеріальне забезпечення суддів.
5. Відповідальність суддів.
6. Припинення повноважень та звільнення з посади суддів.
7. Правовий статус присяжних.

#### ***Практичне заняття №6.***

**Тема . Статус суддів в Україні.**

**Мета: Проаналізувати статус суддів в Україні.**

##### **Питання для обговорення**

1. Вимоги, що висуваються до кандидатів на посаду суддів.
2. Порядок зайняття посади судді.
3. Правовий статус суддів.
4. Матеріальне забезпечення суддів.
5. Відповідальність суддів.
6. Припинення повноважень та звільнення з посади суддів.
7. Правовий статус присяжних.

#### ***Практичне заняття №7.***

**Тема . Органи, що забезпечують функціонування судової влади.**

**Мета: закріпити знання, щодо характеристики судової системи України.**

##### **Питання для обговорення**

1. Вища рада правосуддя.
2. Державна судова адміністрація України.
3. Органи суддівського самоврядування.
4. Вища кваліфікаційна комісія суддів України
5. Національна школа суддів України.

#### ***Практичне заняття №8.***

**Тема . Органи прокуратури України.**

**Мета: Засвоїти знання щодо: системи, структури, функцій та повноважень органів прокуратури України.**

##### **Питання для обговорення:**

1. Засади організації і діяльності прокуратури.
2. Система органів прокуратури.
3. Статус прокурора.
4. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді.
5. Відповідальність прокурора.
6. Прокурорське самоврядування, та органи, що забезпечують діяльність прокуратури.
7. Міжнародне співробітництво органів прокуратури.

#### ***Практичне заняття №9-10.***

**Тема: Органи досудового розслідування. Органи внутрішніх справ України.**

**Мета: Засвоїти знання щодо діяльності та повноважень органів досудового розслідування та органів внутрішніх справ України.**

##### **Питання для обговорення:**

1. Досудове розслідування: поняття та форми.
2. Органи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, їх компетенція.
3. Органи досудового розслідування, їх система, завдання та компетенція.
4. Статус слідчого. Вимоги, що ставляться до кандидатів на посаду слідчого.
5. Поняття органів внутрішніх справ.
6. Система та структура органів внутрішніх справ.
7. Міністерство внутрішніх справ України.
8. Національна поліція: завдання, структура, повноваження.

### ***Практичне заняття №11-12.***

**Тема: Служба безпеки України. Органи та установи юстиції України.**

**Мета: Засвоїти знання, щодо діяльності, структури та повноважень СБУ та органів юстиції України.**

#### **Питання для обговорення**

1. Завдання та правові засади діяльності Служби безпеки України.
2. Повноваження органів Служби безпеки України.
3. Кадри органів Служби безпеки України.
4. Контроль і нагляд за діяльністю органів Служби безпеки України.
5. Органи юстиції України: правові основи діяльності, завдання та система.
6. Міністерство юстиції України: структура, основні завдання.

### ***Практичне заняття №13-14.***

**Тема: Нотаріат та адвокатура в Україні.**

**Мета: Засвоїти знання щодо системи, функцій, повноважень та принципів діяльності органів нотаріату та адвокатури в Україні.**

#### **Питання для обговорення**

1. Правові основи нотаріальної діяльності.
2. Загальна характеристика та основні завдання нотаріату.
3. Правовий статус нотаріуса. Вимоги, що пред'являються до кандидатів на посаду нотаріуса.
4. Стадії нотаріального провадження.
5. Структура та повноваження нотаріальних органів.
6. Правові основи діяльності адвокатури
7. Загальна характеристика адвокатської діяльності: поняття, принципи, види.
8. Гарантії адвокатської діяльності.
9. Відповідальність адвоката. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.
10. Права та обов'язки адвоката.

### ***Практичне заняття №15.***

**Тема: Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.**

**Мета: Вдосконалити знання щодо правового статусу та організаційної форми діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.**

#### **Питання для обговорення**

1. Загальна характеристика інституту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
2. Призначення на посаду, звільнення з посади та припинення повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
3. Правовий статус Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

4. Акти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.
5. Гарантії забезпечення діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

## 6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ) – це вид індивідуальної позааудиторної роботи студента, метою якого є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи. КПЗ – це завершена практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять.

КПЗ видається студенту у перші два тижні навчання та виконується впродовж семестру, відповідно до встановлених графіків, дотримання яких є необхідною умовою допуску до здачі змістових модулів.

Для контролю за виконанням КПЗ студент веде робочий зошит. КПЗ оцінюється за стобальною шкалою.

### I. Теоретична складова

#### Варіанти КПЗ з дисципліни — Правові інституції України

1. Поняття судової влади.
2. Суд як орган правосуддя.
3. Відносини судової влади із законодавчою та виконавчою гілками державної влади.
4. Принципи правосуддя та їх значення.
5. Принцип – стримування і протидія у діяльності органів державної влади.
6. Правовий статус судді в Україні.
7. Структура судової системи.
8. Єдність судової системи та її складові.
9. Кваліфікаційні комісії суддів.
10. Вищий антикорупційний суд.
11. Вищий суд з питань інтелектуальної власності
12. Місцеві загальні суди та їх повноваження.
13. Загальні апеляційні суди та їх компетенція.
14. Верховний Суд, його склад і повноваження.
15. Завдання та принципи діяльності Конституційного суду України.
16. Дисциплінарна відповідальність суддів.
17. Система органів прокуратури в Україні.
18. Принципи організації діяльності прокуратури.
19. Повноваження прокурора.
20. Основні напрями діяльності прокуратури.
21. Акти прокурорського реагування.
22. Предмет нагляду прокуратури за додержанням закону.
23. Інтереси громадян як предмет прокурорського представництва.
24. Кадри органів прокуратури.
25. Поняття національної поліції, її завдання на сучасному етапі розвитку України..
26. Завдання та принципи діяльності Служби безпеки України.
34. Історія виникнення адвокатури.
35. Види адвокатської діяльності.

36. Поняття адвокатської таємниці.

37. Нотаріат в Україні.

## **II. Практична складова**

1. Сформулювати фабулу ситуативної задачі, описати її розв'язок з посиланням на норми чинного законодавства.

Для виконання даного завдання слід скористатись реєстром судових рішень. При цьому потрібно наводити приклади із процесуальних документів, що набрали законної сили, зокрема рішень, постанов, ухвал судів вищих інстанцій. До задачі слід додати роздруковані тексти судових рішень, на яких вона побудована.

2. Підготувати анотацію до наукової статті, присвяченої проблематиці правових інституцій України за 2021-2022р.р. Студент повинен відзначити, насамперед, актуальність теми та висновки, зроблені автором статті.

Високо оцінюватиметься поглиблення теми дослідження студентом самостійно, формулювання власних висновків та пропозицій. До анотації слід додати копію статті.

## 7. САМОСТІЙНА РОБОТА

### дисципліни «Правові інституції України» (денна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни —Правові інституції України II.	3
2.	Судова влада в Україні	3
3.	Загальна характеристика судової системи України.	4
4.	Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні	3
5.	Статус суддів в Україні	3
6.	Органи, що забезпечують функціонування судової влади.	4
7.	Органи прокуратури України.	3
8.	Органи досудового розслідування.	4
9.	Органи внутрішніх справ України.	4
10.	Служба безпеки України.	4
11.	Органи та установи юстиції України.	4
12.	Нотаріат в Україні.	3
13.	Адвокатура України.	3
14.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.	3
	<b>Всього:</b>	<b>48</b>



# САМОСТІЙНА РОБОТА

## дисципліни «Правові інституції України» (заочна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні поняття, предмет, система й нормативні джерела дисципліни —Правові інституції України».	6
2.	Судова влада в Україні	8
3.	Загальна характеристика судової системи України.	7
4.	Конституційний Суд України – єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні	12
5.	Статус суддів в Україні	6
6.	Органи, що забезпечують функціонування судової влади.	13
7.	Органи прокуратури України.	12
8.	Органи досудового розслідування.	7
9.	Органи внутрішніх справ України.	5
10.	Служба безпеки України.	8
11.	Органи та установи юстиції України.	7
12.	Нотаріат в Україні.	6
13.	Адвокатура України.	7
14.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.	4
	<b>Всього:</b>	<b>108</b>

## 8. Організація і проведення тренінгу

Тренинг (англ. *training*) — це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* — виховувати, навчати) — комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування — система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюються результати виконання завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

**Тематика тренінгу:**

**Завдання 1.** 1. Накресліть схему судів, які репрезентують судову владу в Україні на сучасному етапі розвитку держави. Яке місце у системі судової влади займає Конституційний Суд України? 2. Зобразіть схематично склад і структуру Конституційного Суду України.

**Завдання 2.** Аналіз судової та іншої практики у сфері діяльності правових інституцій України.

**Завдання 3.** Громадянин Антоненко був незадоволений судовим рішенням, постановленим Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області у справі про визнання його спадкоємцем. Суди апеляційної та касаційної інстанцій рішення місцевого суду залишили в силі. Тоді Антоненко звернувся до Конституційного Суду України з конституційним зверненням, оскільки вважав, що оскаржуване судові рішення порушує його конституційні права.

**Запитання:**

1. Чи зобов'язаний Конституційний Суд України розглянути таке конституційне подання?
2. Якими мають бути дії Конституційного Суду України?

## 9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

У процесі вивчення дисципліни “Правові інституції України” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати;
- кейси
- оцінювання результатів КППЗ;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

## 10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Правові інституції України” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час заняття (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів	1. Усне опитування під час заняття (8 тем по 5 балів = 40 балів) 2. Письмова робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгах, презентації та самопрезентації = 20 балів. 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів. 3. Захист КПЗ = 30 балів.	1. Тестові завдання (25 тестів по 2 бали за тест) – макс. 50 балів 2. Завдання. 1 – макс. 25 балів 3. Завдання. 2 – макс. 25 балів	

#### Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
<b>90-100</b>	<b>відмінно</b>	<b>A(відмінно)</b>
<b>85-89</b>	<b>добре</b>	<b>B (дуже добре)</b>
<b>75-84</b>	<b>добре</b>	<b>C (добре)</b>
<b>65-74</b>	<b>задовільно</b>	<b>D (задовільно)</b>
<b>60-64</b>	<b>задовільно</b>	<b>E (достатнє)</b>
<b>35-59</b>	<b>незадовільно</b>	<b>FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</b>
<b>1-34</b>	<b>незадовільно</b>	<b>F (незадовільно без можливості повторного складання)</b>

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вид методичного забезпечення	Номер теми
<i>Мультимедійний проектор Epson EB-S05</i>	1-14
<i>Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)</i>	1-14

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

### Нормативно-правові акти:

1. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст.502.
2. Виборчий кодекс України : Закон України від 19 грудня 2019 р. № 396-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст.429.
4. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.). URL :<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
5. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 р., затв.Законом України від 23 грудня 1998 р. № 350-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6. Ст.43.
6. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.
7. Про військово-цивільні адміністрації : Закон України від 03 лютого 2015 р. № 141-VIII. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/141-19>
8. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
9. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року № 2136-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
10. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 4 квітня 1995 р. № 116/95-ВР (в ред. Закону від 22 грудня 2005 р. № 3277-IV). URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/116/95-вр>.
11. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (із змін.). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
12. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
13. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 р. № 2625-III (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
14. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (із змін.). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
15. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 5 березня 1998 р. № 183/98-ВР URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183/98-вр>
16. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
17. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 грудня 1993 р. № 3759-XII (в ред. Закону від 12 січня 2006 р. № 3317-IV). URL :<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>
18. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України : Закон України від 19 грудня 2019 року № 400-IX. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>
19. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/776/97-вр>
20. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
21. Про Центральну виборчу комісію : Закон України від 30 червня 2004 р. № 1932-VI (із змін.). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-15>

### **МОНОГРАФІЇ, ПІДРУЧНИКИ, НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ, ЗБІРНИКИ НАУКОВИХ СТАТЕЙ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ НА КОНФЕРЕНЦІЯХ, КРУГЛИХ СТОЛАХ**

22. Глушков В.О. т.і. (Глушков, Валерій Олександрович та ін.) Судові та правоохоронні органи України: Навч. посіб. Міжгалузева акад. управл.; В. О. Глушков, С. А. Кузьмін, В. В. Михайленко. Київ: ВД «Дакор», 2018. 371 с.

23. Григоренко І.А. Правоохоронна діяльність в Україні та Німеччині (порівняльно-правове дослідження): Автореф... дис. ... канд. юрид. наук (12.00.01)/ МВС України, НАВС. Київ, 2018. 19 с.
24. Дякович М. Нотаріат як інститут охорони захисту прав та інтересів осіб. Право України. 2018. № 6. С.114-119.
25. Калиниченко А. Теоретичні аспекти судового компромісу в кримінальному судочинстві України держави. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 2. С. 147-152.
26. Козленко В. Види гарантій діяльності Національного антикорупційного бюро України. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 1. С. 98-102.
27. Кримінальний процесуальний кодекс України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 верес. 2018 р. : (офіц. текст). К.: ПАЛИВОДА А.В., 2018. 408 с.
28. Кримінально-процесуальні гарантії діяльності адвоката: моногр./ Удалова Л. Д., Савицька С. Л. К.: КНТ, 2018. 170 с.
29. Мічурін Є.О. Правочини. Зразки нотаріальних документів: Навчально-практичний посібник: Коментар цивільного законодавства, нові види договорів, зразки нотаріальних документів, коментар до окремих зразків документів Х.: Еспада, 2019. 464 с.
30. Мукан І. Застосування рішень Європейського суду з прав людини у процесуальних документах прокурорів та слідчих прокуратури Тернопільської області. Вісник прокуратури. 2018. № 6. С. 36-37.
31. Організація судових та правоохоронних органів України: навчальний посібник/ Л.В.Ярова, О.В.Матвєєвський. Одеса: Фенікс, 2018. 428с.
32. Предмесніков О. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері державної правової політики: нормотворчість і правова експертиза. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С. 56-61.
33. Романюк Я., Лащук Є. Детермінанти корупції в судовій системі України або чи можна очікувати позитивного оновлення суддівського корпусу. Право України. 2020. № 6. С.134-155.
34. Самбор М. Поліція та органи внутрішніх справ: роздуми про співвідношення понять. Право України. 2018. № 4. С.149-156.
35. Скрипнюк В. Система організації державних органів у контексті забезпечення принципу поділу влади (органи прокуратури). Юридична Україна. 2019. № 4. С. 9 –14.
36. Смірнов М. Правова природа та особливості нагляду прокурора у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 2. С. 108-112.
37. Стефанчук М. Форми та способи реалізації прокуратурою функцію представництва інтересів громадян або держави в суді. Вісник прокуратури. 2018. № 3. С. 34-48.
38. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник/ І.В.Тетарчук. Центр учбової літератури. 2019. 200с.
39. Тищенко В. Державний контроль за нотаріальною діяльністю в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 2. С. 62-66.
40. Удалова Л. Д., Рожнова В. В., Савицький Д. О., Хабло О. Ю. Кримінальний процес в питаннях і відповідях: навч. посіб. 3–є вид., допов. К.: Видавничий дім «Скіф», 2019. 256 с.
41. Турман Н. Процесуальний статус та роль медіаторів при укладенні угод у кримінальному провадженні. Підприємництво, господарство і право України. 2019. №4. С.113-117.
42. Чудик Н.О. Трансформація прав людини в умовах глобалізації суспільства. «Globalizacja droga ku przyszłości» Redakcja: dr. Matgorzata Kotecka, ks.prof. Dr.hab. Jan Zimny. Stalowa Wola. 2017. P. 365–375.
43. Чудик Н.О. Сім'я і право: внутрішньо національний та міжнародний аспекти. «Malzenstwo I rodzina». Redakcja: ks. prof. Dr. hab. Jan Zimny. Katowice. 2019. P 54-65.
44. Чудик Н.О. Теоретичні та практичні аспекти реформування інституту адвокатури: монографія. За заг. ред. Н. З. Рогатинська, С. В. Банах, Н. В. Береза (та ін.). Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 101–127 с.
45. Чудик Н.О. Судова реформа – вагомий крок до Європейського правосуддя. Актуальні проблеми правознавства. 2017. № 3. С. 193–196.

46. Чудик Н.О. Завдання та функції адвоката в адміністративному процесі. Актуальні проблеми правознавства. 2018. № 3. С. 34–39.
47. Чудик Н.О. Моделі адміністративної юстиції в зарубіжних країнах. Актуальні проблеми правознавства. 2019. № 1. С. 86–91.
48. Чудик Н.О., Антоник Є.М. Інститут викривачів у запобіганні та протидії корупції в Україні. Актуальні проблеми правознавства. 2019. № 4. С. 141–146.
49. Фурса С. Я. Нотаріат України: Книга 1. Організація нотаріату з практикумом. Підручник у трьох книгах. К.: Видавництво «Алерта», 2020. 484 с.
50. Хотянець П. Захист суддів від неналежного тиску: міжнародно-правові стандарти, досвід правового регулювання у пострадянських країнах. Право України. 2020. № 5. С. 143-154.
51. Chudyk N.O. International and Legal Standards of Judicial Control over the Realization of the Suffrage. European Reforms Bulletin. 2019. № 1. S. 79–83.
52. Chudyk N., Teremetskyi V., Martseliak O., Velychko V., Martseliak S., Shamrai V. Legal Positions of the European Court of Human Rights on the Right to Free Elections and Their Influence on the Formation of a Democratic Electoral System. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. 2021. Vol. 24, Issue: 1S: Business Ethics and Regulatory Compliance, 1-9. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-positions-of-the-european-court-of-human-rights-on-the-right-to-free-elections-and-their-influence-on-the-formation-of-a-dem-12271.html>
53. Chudyk N.O. Will mediation become an effective and sought-after alternative to litigation? Promotion of social and economic values in the context of European integration. (Moldova, 10-11 desember 2019 p.) . Moldova, 2019. P. 14– 17.
54. Juliane Kokott and Martin Kaspar. Ensuring Constitutional Efficacy. The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law. Eds. Rosenfeld, Michel, and AndrásSajó: Oxford University Press. November 21. 2012. P. 809.
55. Karpachova N., Dobrianska O., Punda O., Protsiuk I., Zhuravel Ya., Chudyk N., Korotun O. Impact of Direct Effect of Constitutional Norms and Practice of the European Union on the Efficiency of Human Rights' Realization and Protection. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, 2021. Vol. 24, Special Issue 1, P. 1-8. URL: <https://www.abacademies.org/articles/impact-of-direct-effect-of-constitutional-norms-and-practice-of-the-european-union-on-the-efficiency-of-human-rights-rea.pdf>
56. Kelsen, Hans. General Theory of Norms. Oxford [England]: Clarendon Press, 2011. P. 104
57. Louis Favoreu, Xavier Philippe. La place du Conseil constitutionnel dans la Constitution de 1958. URL: <http://blog.ac-rouen.fr/lyc-bloch-notes/files/conseil-constitutionnel-17365.pdf> (Last accessed: 20.04.2021).
58. Rotunda, Ronald D, and John E. Nowak. Principles of Constitutional Law, 2016. P. 58.
59. Teremetskyi V. I., Chudyk N.O. Impact of the European Court's Legal Attitude on the Electoral System in Ukraine. European Reforms Bulletin. 2021. № 1. S. 113–117.

#### **Інтернет-ресурси:**

1. [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. [www.gp.gov.ua](http://www.gp.gov.ua) – Офіційний сайт Офісу Генерального Прокурора (Україна) .
3. [www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua) – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. [www.minjust.gov.ua](http://www.minjust.gov.ua) – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
5. [www.court.gov.ua](http://www.court.gov.ua) – Офіційний портал Судової влади України.
6. <http://mvs.gov.ua> – Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України.
7. [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.